

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 10 Iunie st. v.

Ne aflăm în timpul celor mai nobile emoțiuni, înspre încheierea anului scolar. Mii și ear' mii de inimi tinere se sbuciumă, cuprinse acum de vii îngrâjiri ori de adâncă mângâiere, preste puțin înveselite de succese ori mândre în conștiința datorilor împlinite, și împăcate ear' prin recunoașterea adevărului ori indignate de nedreptățile, în fața cărora sînt puse. Și toate aceste emoțiuni străbat în societate și iau aici cele mai mari dimensiuni: părinți, rude, prietini, lumea toată ia parte la aceste sbuciumări sufletesci pornite de pe băncile scolii.

Le cunoaștem cu toții aceste emoțiuni, trecut-am cu toții prin ele, cu toții ne-am deprins a lua anii scolari drept puncte de razem pentru cronologia tinerețelor noastre, căci pe acestia nu-i uităm nici odată și e bine fixat în memoria noastră tot ceea-ce este legat de o perioadă hotărîită a vieții noastre scolare.

Și dacă importanța anilor scolari pentru fiecare om îndeosebi e atât de mare, ea nu poate să fie mai mică pentru societate: emoțiunile, de care sîntem cuprinși, ne scot la iveală pe omul ce stăruie spre perfecționarea propriei sale specii, ele sînt sbuciumarea oamenilor ce vor să se ridice mai pe sus de ceea-ce sînt. Acela, care nu ia parte la aceste emoțiuni, rămâne străin de societate și nu contribuie cu nimic la ridicarea nivelului general, ci stă ca o materie moartă într'un organism pornit spre dezvoltare: emoțiunile aceste, intensitatea lor, puterea, cu care străbat întreaga societate, e măsura avântului de dezvoltare, și e destul să vedem neastempărul, de care un popor e cuprins acum, pentru-ca să știm, până unde merge setea lui de dezvoltare.

Să ne dăm cu toții seamă, dacă la noi acest neastempăr e destul de mare și dacă el crește ori scade.

Dacă ne aducem aminte timpurile de acum deșce, cincisprezece ani și le comparăm cu cele de astăzi, ni se impune convingerea, că mult am înaintat. E neasemenat mai larg cercul cuprins astăzi de emoțiuni; sînt neasemenat mai puțini oameni, cărora prea puțin le pasă de cele ce se petrec la școală; am ajuns, ca avântul de dezvoltare să fie cuprins aproape întreaga societate.

Și fiind mai general, avântul e totodată și mai puternic, căci sînt mai mulți oameni, care stăruie în același sens.

Rămâne numai întrebarea, dacă ei stăruie cu aceeași hotărîire, cu mai multă ori cu mai puțină.

La această întrebare nu ne încumetăm a da un răspuns hotărît.

Ni se întimplă nouă Românilor din țările coroanei Ungaria un lucru necușut pe la finele secolului XIX: ne dezvoltăm — nu sub ocrotirea puterii publice, ci în luptă cu ea, siliți a consuma o însemnată parte din puterile noastre pentru susținerea libertății noastre de dezvoltare.

Aședăminte de cultură de cel mai înalt grad nu avem, fiindcă nu am putut să le creăm atunci, când puterea publică ar fi fost dispusă a ne da spriginul și pentru crearea lor, ear' astăzi chiar dac'am puter să ni le creăm, nu putem să ne facem iluziunea, că puterea publică ne va ierta să ne folosim de dreptul nostru. Maghiarii vor să fie în Ungaria numai aședăminte de cultură superioară maghiare și ca numai la asemenea aședăminte să fie pregătiți tinerii, care aspiră la vre-un teren de activitate în țeara aceasta.

Nu ne mai este iertat a ne trimite tinerii la universități din străinătate, ba nici chiar la cele de preste Laita, și dacă îi trimitem, terminându-și studiile, ei trebuie să părăsească țeara, căci aici în țeara lor, le sînt închise toate terenele de activitate.

Ce poate însă un tiner cu oare-care vocațiune să găsească la o universitate maghiară?

Un titlu, care îi dă dreptul de a aspira la un teren de activitate în patria lui!

Mai mult nu!

Nu noi o țicem, o țice un țiar din Budapesta, când cu aniversarea întemeierii universității, că publicul capitalei n'a luat parte la sêrbarea jubilară, fiindcă universitatea nu e populară, și nu e populară, fiindcă nu este un institut de cultură, ci un aședămînt pentru căpătuirea invalidilor politici.

Ear' universitatea din Cluj nici n'a fost întemeiată în vederea propagării științei și a iubirii de adevăr.

E destul să fi petrecut cineva trei țile la o universitate germană, pentru-ca să fie uimit de lipsa de spirit universitar la universitățile maghiare. Nu găsim aici nici la profesori acea iubire necondiționată către specialitatea lor, nu acea preocupare exclusivă, care din profesorii germani face un fel de maniaci ai științei lor, nici la studenți nu găsim acea căldură juvenilă, care la universitățile germane ajunge adeseori până la admirațiune pentru profesor și adună toate inimile tinere impregiurul catedrei, unindu-le prin o comună interesare și prin o reciprocă iubire. La o universitate germană tinerul român e furat așa țicînd de curentul general pentru serioasele preocupări științifice, și mergînd odată cu acest curent, e sigur de afecțiunile profesorului seu, sigur de simpatiile colegilor sei, aprețiat, distins, respălătit cu cea mai mângăietoare rêsplătă: la universitatea maghiară nu i se iartă, că e Român și voiesce să fie Român, și e o nenorocire pentru el, dacă mai are și talente excepționale, căci atunci mai produce și impresiunea, că are să fie un om primejdios.

Dar' el trebuie să-și facă studiile anume la o asemenea universitate, dacă voiesce să aibă vre-un titlu la dreptul de a aspira.

Prea bine! și-a căștigat acest titlu.

Rămâne cu el, dacă nu-și mai căștigă și altele. Trebuie să se arete slugarnic, trebuie să se deprindă a spune neadevărul asupra sentimentelor sale, trebuie să simuleze, să arete, că este gata de a se lepăda de neamul seu, trebuie să se pună în conflict cu frații sei, pentru-ca să i se deschidă vre-un teren de activitate. Altfel titlul căștigat la universitate ori nu-i folosesece nimic ori îl ajută să muncească pentru alții, ca să nu moară de foame.

E oare minune, dacă în asemenea împregiurări nu sporesce numărul tinerilor români cu studii academice?

Ce caută tinerii români pe la academii?! ce pot să găsească? ce poate să-î îndemne a se oprî pe mai mulți ani la Budapesta, la Cluj ori la Șemniț?!

Nu există pentru noi Români din țările coroanei ungare nici chiar puțința unei preocupățiuni academice serioase, ca cea de pe timpul, când un mic grup de oameni tineri întorși dela universități germane începuse a crea în mijlocul nostru un curent științific.

Dacă mai ese și astăzi pe ici pe colo la iveală câte un om de valoare, meritul nu e al universității, ci al născerii, căci actualele universități Maghiare nu pot decăt să oprească pe tinerii noștri în dezvoltarea lor, abătîndu-i dela preocupățiunile științifice.

Și nu mai bine, ci mai rău sîntem situați în ceea-ce privește instrucțiunea secundară, și încă mai rău în ceea-ce privește instrucțiunea primară.

Dar' despre aceasta ne rezervăm a vorbi mai în deamînent.

Buna credință a „patrioților“ noștri.

Un abonat al nostru, nouă necunoscut, ne trimite o scrisoare, pe care nu credem de cuviință a o publica în întregul ei. Găsim însă în ea unele date de valoare istorică, și ne simțim dator a le publica, pentru-ca astfel să fie păstrate cel puțin în coloanele „Tribunei.“

Nestor, — așa se subscrie corespondentul, — voesce să ne convingă, că ori-și-ce discuțiune cu Maghiarii este zadarnică, deoarece-ce Maghiarii nu sînt oameni de bună credință, afirmă neadevăruri, când aceasta le vine la socoteală, și neagă adevărurile, dacă aceste îi supără.

Admitem și noi, că în adevăr mai ales generațiunile ađi în viață astfel au fost crescute, astfel deprinse; sînt cu toate aceste și între Maghiarii oameni cu iubire de adevăr, și nu este încă dovedit, că acestia nu vor puter crea mai curînd ori mai țărđiu un curent mai sănătos în mijlocul poporului, din care fac parte. Și la noi tot astfel s'au petrecut lucrurile. Acum două decenii, ba chiar până acum deșce ani, sentimentul public român se revolta, când cineva spunea asupra poporului român adevăruri, care nu puteau să alimenteze sentimentul de mândria națională și se cerea anume, ca să se acopere asemenea adevăruri și să se caute dovediri pentru fapte poate neadevărurate, dar' măgulitoare. Astăzi sentimentul public se revoltă, când cineva

îndrăznesce a afirma în toată conștiința neadevărul ori a ascunde adevărul. Ear' această schimbare în bine s'a petrecut în timp de câțiva ani, în urma stăruințelor hotărîte ale unui mic grup de oameni. Un organism viguros se scapă în curînd de stările bolnăvicioase. Și întocmai precum la noi elementele mai sănătoase au produs o reacțiune sănătoasă, dacă e viguros și poporul maghiar, încurînd oamenii mai luminați din mijlocul lui vor puter să-î convingă despre importanța iubirii de adevăr.

Și de aceea nu este zadarnică discuțiunea cu Maghiarii: discutînd cu ei, propăgăm, cel puțin indirect, spiritul, de care sîntem cuprinși noi însine. Căci la urma-urmelor oameni sîntem cu toții, unii mai mult, alții mai puțin, dar' toți accesibili pentru adevăr, și adese-ori neadevărul se spune din preocupare ori nepricepere, ear' nu cu premeditare.

Și datele, pe care ni le comunică „Nestor“, au importanța actuală, că pot să contribuie la întărirea convingerei, că șie își strică, cel-ce spune neadevărul.

Stimate domnul redactor!

Înzadar vă nisuiți a arăta năcazurile poporului, — țice „Nestor“, — căci foile maghiare vă timbrează de agitator, ear' cele arătate le numesc minciuni. Adevărurile cele mai mari, cari nu le pot combate nici cu o sofismă, ori le trec cu vederea ori le intitulează „bolond gomba“ (bureți nebuni)!! Cu dînșii nu poți găta până la a 2-a venire.

Eată pe scurt ce am aflat eu despre dînșii.

De când a apărut cel dintăiu țiar unguresc, tot așa au cîntat ca și astăzi, că Români sînt agitatori, rēi patrioți, și câte și mai câte minciuni. „Gazeta Transilvaniei“ tot cu de aceste a avut a se lupta și luptă și astăzi. Pe când Avram Iancu fu provocat decătără Radetzki-verein a-și inscrie numele și devisa în Album la un loc cu ceialalți eroi ai monarhiei austriace; de când guvernatorul civil și militar baronul de Wohlgemuth, lăudănd scopul eroilor noștri de a merge la Viena spre a depune acolo M. Sale împăratului omagiul lor, îi recomănda după cuviință, eată cum se nisuiră Maghiarii a arunca din nou în lumea mare calumniile asupra lor chiar în țiarele din Viena:

În „Oesterreichischer Volksbote“ Nr. 25 din 29 Ianuarie 1850 cetim următoarele: „Jurnalului Volksbote“ i se scrie din Bistrița: În comitatul Zarand Români uciseră deunăzi trei comisari de cerc de ai guvernului nou. Iancu, faimosul căpitan de lotrii, și banda lui lucrează cumplit. El însuși tot mai reșede în pace și nepedepsit în munții sei mărginași. El împarte cu cea mai mare nerușinare păduri și agri între lotrii sei. Domnii și proprietarii din comitatul Zarand își perdură mințile din pricina crușimilor lui. Comorile lui în aur și argint (tot avere răpită) i asigurază viețuirea și milioanele sale furate (zusammengestohlene Milionen) îi înviează speranțele pentru viitor. Doliul patriei nu se poate descrie. Poporul se întărită pe țic ce merge prin nenumărate lucruri, inimicii Maghiarilor nimic nu lasă necercat spre a sēmăna ură și împărăchere; ei nu scotesc că iubirea și credința poporului numai prin bunătate și blăndețe se poate căștiga“ etc.

Iancu, care puțin după aceea sosi la Viena, nu întărđiu pe la 5 Martie a-și cere satisfacțiunea. Procesulul acelei cauze s'a întins pană la Octomvrie, când se decise că acea cauză se soluționează după § 32 al legii de presă, și pedeapsă în bani în contra elevului, care fū întrebă dacă vreunul din stee prelîngă litera și puter să-î scrie, nu se bucură nici de arestare.

de răsunare nu-1 ține, nici vrea să audă de pedeapsă (Strafe) în bani, ci cere numai ca să se publice o formală retragere a calumniilor și o desmințire a cleveitorului. Aceea se și făcu precum e cetim anume în Nr. 271 din 16 Noembrie 1850 al lui „Volksbote“ precum urmează:

Erklärung,

den Romanenanführer Ianku betreffend.

Ich bekenne hiermit, dass ich mich durch einen, mir persönlich unbekanntem Correspondenten täuschen liess, jenen ehrenrührigen Artikel im „Volksboten“ Nr. 25 vom 29. Januar 1850, Seite 99 gegen Herrn Ianku, einen Mann von unbescholtenem Charakter, zu veröffentlichen. Ich erkläre jenen Artikel seinem ganzen Inhalte nach für eine Unwarheit und den Verfasser desselben Grafen Bethlen Lajos, welchen ich aufforderte, nachdem die Sache vor Gericht gekommen, Beweise für seine Aussage zu liefern, und welcher nicht im Stande war es zu thun, für einen böswilligen Verleumder, und gebe hiermit Herrn Ianku eine öffentliche Satisfaction. Wien, am 2. November 1850.

„Der Volksbote.“ *)

Mai trebuie comentat? Eată agitatorii.

Eu de astfel, dle redactor, v'as mai pute servi mai multe, dacă și de altă-dată îmi veți da loc în coloanele „Tribunei.“

Au defaimat foile maghiare mult și o defaimă și-a de 3/15 Mai și o glorifică pe 15 Martie. Am vădit sofismele Ungurilor, cari uitând că trăiesc în regatul de sub coroana sf. Stefan, a cărui rege e Maieșt. Sa Francisc Iosif I, incurcă câte verși și uscate.

Maieștatea Sa pe acei Români, cari s'au luptat în 1848, i-a lădat și remunerat cu mulțime de medalii. Batalionul I din regimentul II de graniță căpeta la steagul seu în 1851 și memorabila medalie de aur. Eată cum:

„Das erste Batalion des zweiten Romanen-Grenz-Regimentes, hat im Jahre 1848 seinen Fahneid unter den allerschwerigsten Verhältnissen treu bewahrt; es hat den vielfältigen Verlockungen und glänzenden Verheissungen der Rebellen-Hauptlinge kein Gehör gegeben, alle ihre Drohungen,

*) Declarațiune.

privitoare la conducătorul Românilor Iancu.

Recunosc prin aceasta că m'am lăsat a fi înșelat prin un correspondent mie personal necunoscut când am publicat acel articol injurios în „Volksboten“ nr. 25 dela 29 Ianuarie 1850 pag. 99 contra dlui Iancu, un om de un caracter nepetat. Declar acel articol în întreg cuprinsul seu ca un neadevăr și pe redactorul acela, pe contele Ludovic Bethlen, pe care după-ce lucrul a venit înaintea judecătorei 'l-am provocat a produce dovezi pentru aserțiunile sale, și care n'a fost în stare a face aceasta, îl declar de un calumniator malițios și îi dau prin aceasta dlui Iancu o satisfaciune publică. Viena 2 Noembrie 1850.

„Volksboten“.

es durch Decimierung zum Treubruche zu zwingen, mit Verachtung zurückgewiesen, allen Misshandlungen mit Berufung auf seinen geleisteten Eid ehrenvoll widerstanden, und alses von der Uebermacht umzingelt, getheilt, entwaffnet und kriegsgefangen erklärt wurde, wusste es noch seine Fahne zu retten.

Solche Treue zu ehren und das Andenken an selbe für immerwährenden Zeiten zu bewahren, verleihe Ich demselben eine goldene Medaille mit meinem Bilde und der Umschrift:

„Für standhaftes Ausharren der beschworenen Treue im Jahre 1848.“

Dieselbe soll bei allen feierlichen Gelegenheiten an die Fahne des Bataillons geheftet und so getragen werden.

Schönbrunn, am 27 August 1851.

Franz Ioseph m. p.,

[M. K. 4743 G. von 28 August 1851.] *)

Să vedem acum, cum și ce și însemnată e 15 Martie.

Cine o glorifică această și a acelora contra statului și a liniștii, căci toți câți au inscenat-o au fost pedepsiți parte cu furci, parte cu exil, parte cu închisori grele dela 5—20 ani.

Tribunalul marțial din Pesta condamnă pe mai mulți (38) indiviți cari și după eșirea manifestului împărătesc dela 3 Oct. 1848 luară parte la dieta cea nelegiuită a Ungariei și funcționară ca comisari ai guvernului rebel.

„Pester Zeitung“ dela 7 Oct. 1851 publica sancționarea sentenței prin Mai. Sa și specifică delictele politice ale fiecărui din următorii: Bernáth Iozsef, Becze Iános, Boszko Dániel, Bonis Samuel, Borokai Albert, Boronkai Lajos, Csertan Sándor, Csiky Sándor, Dobotzi István, Egresi Gábor, Eötvös Mihály, Farkasani Samuel, Ferdinandi Bertalan, Fiat István, Hatzel Márton, Hodos Miklos, Hunkar Antal, Iankovics Iozsef, Iosipovics Antal, Komáromi Iozsef, cont. Kuhn

*) Primul batalion din al doilea regiment român de graniță și-a păstrat în a. 1848 jurământul seu pe steag cu credință între împregiurările cele mai grele, n'a ascultat de amăgiriile de tot soiul și de promisiunile splendide ale capilor rebelilor, a repins cu dispreț toate amenințările lor de a-i constrânge prin decimare la ruperea fidelității, a resistat cu onoare tuturor maltractărilor provocându-se la jurământul depus și a știut să-și mântuiască steagul seu și atunci când a fost încungiuat de o putere preponderantă, a fost împărțit, desarmat și făcut prinsoner.

„Pentru a onora totdeauna o astfel de credință și spre a păstra pentru toate timpurile amintirea aceia, îi conferesc aceuia o medalie de aur cu icoana mea și cu inscripția:

„Pentru perseveranță la anul 1848 în credința jurată.

„Aceea se se atîrne la toate ocaziunile festive la steagul batalionului și se se poarte așa. Schönbrunn, 27 August 1851.

Francisc Iosif m. p.

M. K. 4743 G. dela 28 August 1851.

Gothárd, Lombai Emerik, báró Luzenski Pál, Madorani Pál, Mann Iozsef, Miháli Gábor etc.

Toți acestia dovediți și găsiți vinovați de *crimen lesae Maieștatis*, amesurat art. 5 din legea marțială se osândiră la moarte prin spânzurătoare și la confiscarea averilor. La câțiva însă prin hotărîrea din 25 August li s'a schimbat această pedeapsă cu închisoare de 10 ani.

Acum se mai însemnă aici și numele celor 36 matadori și membri ai partidei răsturnătoare ungare, cari citați înaintea tribunalului marțial din Budapesta la Ianuarie 1850 neînfrățându-se, se judecară și se osândiră ca vinovați de *crimen lesae Maieștatis in contumaciam* și la 22 Septembrie se spânzurară în efigie. Furcile s'au ridicat în Pesta, în piața de lemne, gendarmi călări și un despărțământ de infanterie excorta acest act, trei auditori cetiră judecata și sentența, ear' calul spânzură de furci o tablă neagră, pe care se aflau scrise cu litere ale următoarele nume:

1. L. Cseh. Csernatori, conredactor a unei foi n. „Martzius Tizenötödike“, apoi secretar ministerial. 2. Almási Pál, vice-președinte a camerei de jos. 3. Balog J., deputat. 4. Hainik P. báró N. Jozsika, Báron Majteni, Horváth Mihály, Bányai și alții la olaltă 36.

Dintre ofițerii s'eui grănițeri s'au pedepsit în diverse moduri 58 inși, economi maghiari adevăți rebeli 66 cu pedeapsă în bani. Suma tuturor pedepșiților e circa 200 — toți de aceia pe cari îi glorifică astăzi foile maghiare în 15 Martie.

Cred că nici aici nu trebuie comentat.

Acum se mă întore de unde am pornit și anume dela *Öszinteség*-ul maghiar. Un Déák Farkas scris în an. 1861: „Öszinte szó a román testvérekhez“ o broșură de 24 pagini. Eată cum începe, după-ce citează o sentență de a lui Seneca: „Légy ember, ez a czél — légy magyar, ez a legjobb eszköz.“ (Fi om, acesta e scopul — fi Ungur, acesta e cel mai bun mijloc).

Cine a mai auzit absurdități de acestea decât dela Maghiari.

Adevărat se poate fi om, mijlocul cel mai bun e să te faci Maghiar. Dar' cine sfântul se se și facă Maghiar ca să se înșoțască cu corifeii din 1848, osândiți la spânzurători și încă tot ei se te denunțe de agitator și de nepatriot.

Nestor.

Revistă politică.

Sibiu, 10 Iunie st. v.

Deputații partidei germane din Austria s'au întrunit astăzi în Viena într-o conferință spre a se consulta asupra organizării viitoare a partidului. Cu toate, că organele de publicitate ale Germanilor liberali asigurază lumea, că între membrii acestui partid există armonie și bună înțelegere, conferențele prealabile de până

acum dovedesc contrarul și dovedesc, că deputații acelu partid sunt de astfel de vederi opuse, încât nu e de loc exclusă probabilitatea, că în sinul acestui partid se vor nasce încurcând desbinări. Două grupe stau față în față: una e partida conservativă, și cealaltă partida *par excellence* germană, care negreșit va forma un „club german“ separat. Diarele vieneze, între cari îndeosebi „N. Fr. Presse“, stăruiesc grozav prelungă aceea, ca conferența se nu iee nici o hotărîre meritoriă, care ar pute să deoblege pe deputați, și șic, că succesul moral al conferenței ar sta într'aceea, dacă deputații ar ajunge prin schimbare de idei și prin informațiuni împumutate la convingerea, că toată partida liberală germană va pute să facă opozițiune solidară.

Cabinetul Salisbury ce e drept s'a format, cu toate aceste conservativii nu se cutează a lua ca minoritate în mână frânele guvernării. Ministrii conservativi simt, că nu stau pe basă destul de tare și trebuie să prevadă greutățile, cari se grămădesc între ei și fotoliile de ministri. Ministrii liberali, cari au demisionat, au hotărît în săptămâna trecută, de a nu face noului cabinet opozițiune de partid, de a-i controla însă cu scrupulositate politica externă și financiară și la cas dacă nu le va plăcè budgetul proiectat de conservativi, se-l combată cu toată energia. Tory-ii cer acum ca liberalii să iee o atitudine neutrală în parlament față cu proiectul noului cabinet, în urma căruia deficitul de trei milioane ar fi să treacă în budgetul de pe anul 1886. Salisbury a încercat să îmnoie pe liberali prin amenințarea, că numai decât va disolva cabinetul; Gladstone, însă nu s'a spăriat și în urma celor mai noue sciri e hotărît a nu satisface de loc dorințelor d-nilor Salisbury și Hicks-Beach în direcțiunea aceasta. Astfel e de înțeles, că chiar și în tabera conservativilor se aud voci, cari sfătuesc pe conducătorii Tory-ilor să se lase de formarea unui cabinet apt de guvernare predând misiunea aceasta grea și plină de responsabilitate earăși vechiului conducător al liberalilor. Nu se poate însă admite, ca Salisbury să urmeze acestor sfaturi, deoarece-ce prin o retragere acum înaintea alegerilor ar strîca foarte mult întregului partid al Tory-ilor. Ministrii conservativi vor face tot ce pot ca să se poată odată afirma definitiv.

Rezolvarea crizei ministeriale din Italia încă întâmpină greutăți, cu mult mai mari decât credeam. Dispoziția în cercurile parlamentare e pentru rămânerea dlui Depretis și din toate părțile se preținde numai demisionarea ministrului de

Foița „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová,

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarník.

(Urmare.)

Copii auzând glasul Cristineii năvăliră în tindă, și după-ce Ioan căpetașe porumbașii cei frumoși, apucă pe fată de gât și de bucuria o strinse așa de tare, încât pe gâtul alb îi rămase o dungă roșie. Mai mult i-ar fi plăcut ca îndată să-și ducă însuși în porumbar, dacă Barunca n'ar fi strigat: „Eată tăicuța vine!“ Mai în aceeași vreme sosiră cu căruța la Bresorea veche și domnul taica și domnul pădurar. Dl Prošek vădându-se în giurul prietenilor iubiți și ai familiei, pe care o iubia așa de ferbinte și de care se bucura așa de puțin preste an, era foarte mișcat și când Barunca începă să-și dică urarea podidiră lacrimi. Copiii vădând pe tatăl, pe mama și pe bunica plângând se ncurcară în și se pusără pe plâns și ei. Betca și sculându după ușă recitarea, își acoperă surzele lor albastre și plângeau și tare decât alta. Dl taica (adece rădăcorcea tabachiera ca o roată de lemn) și ștergea cu măneca frumoză din ochi (căci era în deplină păcată) și emoțiunea; Cristinea însă

sta la fereastră și nu se rușina de loc de lacrimi, până-ce dl taica apropiându-se de ea o lovi cu tabachiera pe umăr șoptind:

„Veți, d-ta gândesci: când o să-mi ureze mie așa!“

„Voi, d-le taică, totdeauna trebuie să sgândăriți pe oameni“, — duse fata ștergându-și ochii.

Cu lacrimi în ochi, dară cu bucuria și mulțumire în inimă, dl Prošek pași spre measă și turnă vin în păhar. „Spre sănătatea tuturor!“ — duse deșertând cel dintăiu păhar. Apoi beură toți în sănătatea gazdei, și încurcând le străluciră fețele de veselie. Ionița era cel mai fericit: căpetașe dela pădurarul doi iepuri albi, dela doamna maica (adece morăreasa) o nămilă de colac, presărat cu toate băcăliile ce-i plac lui, dela bunica unul dintre sfanții, ce-i avea strînși într'un săculeț de pânză în ladă, dela părinți fel de fel de daruri, și după prânz eată se pomenesce în pomēt doamna principesă cu contesa, și după-ce dl Prošek și doamna împreună cu bunica și cu copiii au alergat afară să o primească, Ionița căpetașe dela contesa o carte frumoasă, în care erau zugrăvite fel de fel de dobitoace.

„Am venit să văd, Ioane, cum te veselesci azi“, — grăi prietinos principesa către măiestrul seu de staul.

„La familia mea și cu câțiva prietini buni, totdeauna bine, Alteță“, — răspuse dl Prošek.

„Cine e la d-ta?“

„Vecinii mei, morarul cu familia lui și pădurarul de Riesenburg.“

„Nu te împedeca pentru mine, întoarce-te în mijlocul lor, o să plec și eu îndată.“

Dl Prošek se închină, necutezând a opri pe stăpâna sa, dară bunica sinceră începă îndată: „Deu, frumos ar fi, să nu cinstim pe milostiva doamna principesa și pe coconița nici cu un colac. Dute, Terezo, du-te, adă; ceea-ce vine pe neașteptate, vine la poftă, Bunico, tu să te duci iute, o coșarcă, vreau să culeg ce-va cireși. Doară i-ar plăcè milostivei doamne și nițică smântână sau nițel vin?“

Ioan și Tereza erau în nedumerire, le era frică, ca pofirea cea simplă să nu vatem pe principesa, dară dimpotivă, cu un zimbet prietenos sări de pe cal, întinse frêul lui Ioan și ședând pe lăvicioara de sub pâr, duse: „Găzduirea voastră îmi va fi foarte plăcută, dar' nu vream, să neglijați pe oaspeți; așa dară să vie în mijlocul nostru.“

Doamna Prošek dispără, dl Prošek având calul legat de pom, aduse mēșuța afară, și după o leacă de vreme veni dl pădurar cu o închinăciune mare și dl morar sfindur-se tare. Dar' când doamna principesa îl întrebă, cum se macină, cât câștig îi aduce moara, era în elementul seu și îndrăsnă să-și întindă principesei o prisă de tăbac. După-ce fiecărui a dīs un cuvîntel prietenos, primi dela doamna Prošek un colac și dela bunica un păhar de smântână.

În vremea aceasta copiii încungiuară pe Ioan, care le arăta dobitoacele sale și contesa sta la ei, se bucura de bucuria și de uimirea lor, răspunzând foarte bucuria la fiecare întrebare a lor.

Măicuțo, uitați-vă, asta e căprioara noastră!“ strigă Bertic muma, când Ioan le arăta căprioara și mumele și copiii își confundară capetele în carte.

„Sultan, eată Sultan!“, strigă Vilin, și când la strigarea aceasta Sultan se pomeni în mijlocul lor, Ioan îi arătă cartea dîcînd: „Uităte eată d-ta!“, „Era acolo și elefantul cel nămilos, de care Adelca se chiar spăria? un cal era acolo și vaci, un iepuraș, veridică, găini, șopîrle și șerpi, broasce, fluturași, mariuțe, ba și o furnică; toate aceste copiii le cunoseau, și bunica își dîcea, vădînd scorpionii și șerpii: „Ce nu fac acum oamenii, zugrăvesce și jigăni d'alea.“

Dară când doamna morăreasa voia să vață pe smeoica cea rea, căreia îi ese foc din gură, dîse contesa, că un astfel de animal nu este, că asta e un monstru, o scornitară? Dl morar însă auzînd asta, își întoarse tabachiera între degete, strîmbă gura și dîse: „De, coconiță, nu e scornitură, astfel de smeoice rele, veninoase, cu limbi de foc, sînt destule pe lume, dară se țin de neamul omenesc și de aceea nu sînt între dobitoacele aceste nevinovate.“

Contesa zimbi, dară doamna maică îl lovi pe dl taica preste mână, dîcînd: „Multă vorbă, tăicuță!“

(Va urma.)

externe Mancini. Depretis însă a declarat când a demisionat, că ține foarte mult la Mancini și astfel e întrebare, dacă se va decide a reconstitui cabinetul. Situațiunea e grea cu atât mai vârtos, cu cât în Italia nu se află în timpul de față om de stat care ar fi destoinic a forma un cabinet nou. Regele Umberto a chemat la sine pe Mingetti și Cairoli și a discutat cu ei asupra situațiunii, va mai chema la sine și pe Nicotera și Farini, — până acum însă n'a însărcinat pe nici unul dintre dînșii cu formarea noului cabinet, și se ține, că chiar și el, regele, inclină spre părerea aceea, că rămânerea dlui Depretis ar fi foarte de dorit. Anume relațiunile interne ale Italiei pretind, ca în politica internă să nu se facă nici o schimbare, prin care s'ar pute produce agitațiuni în lăuntrul țării.

Răspunsul din „Magyar Polgár“ al dlui Dr. Victor Concha.

III.

„După puțină întrerupere „Tribuna“ își continuă răspunsul și află, că afirmarea mea, în urma căreia statul ungar în trecut nu s'a folosit spre contopirea naționalităților de astfel de mijloace neumane, ca și alte state culte din Europa, și cu atât mai puțin poate astăzi să măcelărească Românișmul, să-i răpească averea, să-i arunce dări mai grele ca maghiarismului, etc. numai în parte are loc; după părerea ei statul ungar s'a folosit în trecut, ba se folosese și astăzi de mijloace reprobate de spiritul timpului.

„Cu privire la trecut numai atâta ține, că până la anul 1850 au fost robi ai pământului, ceea ce într-adevăr nu condece spiritul timpului de acum; ei, dar' oare n'au fost astfel de robi și cea mai mare parte a Maghiarismului? Înainte de 1848 au stat 500,000 nobili în fața a atâtor iobagi și cine au fost aceia, cari dela anul 1825 au luptat atâtea lupte grele în contra politice austriace reacționare sub Francisc I. — Nobilimea maghiară.

Cu privire la Ardeal Români combat numai una, — nu vreau de astădată se o spun, că cu câtă basă, — și anume că nobilimea Ardealului n'a voit să elibereze pe iobagi; atâta însă e sigur că după uniunea atât de condamnată la Români, chiar se fi voit Maghiarii ardeleni să susțină iobăgia, nu o puteau susține.

„Altecum numai aruncând vël pe faptele istorice s'ar pute pune iobăgimea dela noi într'o lumină mai grozavă, și mai nedreaptă, ca la alte popoare. — Indigenii din Irlanda și astăzi se află față cu Englezii într'o situațiune cu mult mai rea decum a fost iobăgimea noastră înainte de 1848, cunoscând soarta iobăgimii franceze, germane, polone, și ca să nu mergem mai departe a iobăgimii cehe sub Maria Teresia, nu vom sta înaintea lumii cu astfel de acuzări, ca-și-când Maghiarii ar fi inventat iobăgia și mai cu seamă spre torturarea Românilor.

„Relativ la timpul de față „Tribuna“ dice, că da, noi Maghiarii trăim din dările, pe cari le plătesc Români, dintr'acele facem lux cu cultura, zidim palaturi preste palaturi, și că chiar și banii dați pe seama reuniunilor de cultură sunt bani românesci.

„Tribuna“ ar ajunge cu totul la alt rezultat, dacă 'și-ar pronunța sentența cu bugetul statului în mână; o mare parte a veniturilor noastre le mistue accidentele, cu cari contribuim la datoria de stat a Austriei, cametele datoriilor noastre proprii și armata; căile ferate, judecătorile, autoritățile politice, postele, telegrafele și instituțiunile economice fac serviții și Românilor, și primesc punctul de plecare al „Tribunei“, că bugetul de 5 milioane al ministrului de culte numai nouă ne face serviții, într-acele directe nu conține nici o pozițiune pe seama Românilor, și chiar și atunci ce observăm, aceea, că până când biserica catolică nu primește nimic din bugetul statului, ear' toate confesiunile reformate numai o sută cinci mii de florini, până atunci gr.-or. și gr.-cat. li se vin două sute de mii florini.

„Eu sunt de părerea, că tot bugetul cultelor nu e de nici o treabă pentru Români, nu corespunde adevărului faptic, pentru-că de ei trag folos din scoale, institutele de arte, tehnice, musicale și științifice susținute de

acela, și în ținuturile locuite de Români li se propune chiar și limba.

„Și dacă căutăm bine la acest buget, numai decât e bătător la ochi, cum națiunea maghiară își susține museele, teatrele, scoalele, deosebitele institute de cultură din propriile ei puteri și cum nu cad în greutatea țării.

„Cultura literară maghiară, de arte și cea de științe e *par excellence* creațiunea societății maghiare, ear' nu a statului; biserici, reuniuni, orașe au fost create de particulari prin multe lupte seculare, și numai ignorând faptele istorice și datele numerice ale rezultatelor contribuțiunii se poate ține, că acele le susținem din darea, pe care o plătesc Români, și că plane chiar și contribuiriile pentru reuniunile de cultură le luăm dela ei.

„Astfel de afirmațiuni își perd efectul prin însăși exagerațiunea lor.

„Ura, antipatia sânt rēi dătători de sfaturi astfel și inocenta mea propoziție, în urma căreia presupusa absorbire a Românilor, că ea e de a se căuta în sărăcia lor, nu află intrare la „Tribuna“.

„Anume eu am țin, că Românișmul fiind mai sărac ca Maghiarul, având pentru viață mai puține pretențiuni, poate și mai bine să susțină caracterul de rasă, și că chiar și Maghiarul, dacă sărăcesce, se face Român.

„Față cu aceasta „Tribuna“ afirmă cu destulă pasiune, că Românișmul de aceea își susține rasa, pentru-că totdeauna a suferit și că asta 'l-a oțelit, ear' Maghiarul nu poate suporta ceea ce suportă Românișmul, deoarece el n'a suferit atâta, și dacă ar ajunge la soarta Românișmului, s'ar pustii.

„Oare pute-ar „Tribuna“ nega, că din Maghiarii s'au făcut Români? Faptele, numirile comunelor și ale locuitorilor vorbesc destul de eclatant chiar dacă n'ar exista arhivele noastre.

„Crede „Tribuna“, că Irlanda, că țeranișii provinciilor prusiane de Ost n'au suferit și prin suferințe nu s'au oțelit? și cu toate acestea nu sânt atât de oțeliți ca Românișmul, se pustiesc, cu cetele îi duce tifusul foametei; ce cugetă, locuitorii muncitori ai cetăților celor mari nu sufer și n'au suferit îndestul, și cu toate acestea cum îi decimează boalele în proporțiune cu industriașii mici și cu neguțătorii?

„Românișmul trăsece între împregiurări mai modeste, cei mai mulți gustă din aerul cel curat de munte, și dacă îi oțelesc suferințele de sigur și traiul lor îi oțelesce. Poporul de munte și dela sate e pretutindenea mai spornic, mai sănătos ca cel dela orașe; — eu însăși nici n'am discutat asupra acestui lucru, ci asupra aceleia, că Maghiarul sărăcit ajunge de a trăi ca Românișmul, și numai atunci m'aș privi de combătut, dacă s'ar combate aceea, că Maghiarii se romanisează.“

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Arad, 7/19 Iunie 1885.

Săptămâna trecută au petrecut câteva zile în Arad doi însemnați factori ai politicei actualei guvern maghiar, redactorul dela Pester Lloyd Dr. Falk, deputatul Aradului și ministrul Széchenyi. Scopul petrecerei lor aici a fost, ca d. Falk să spună alegătorilor sei ceea ce a lucrat în dietă, ear' ministrul ca să ridice cu prezența sa nimbul scâpătat al domnului Falk înaintea Aradailor. Pentru Români nu avea nici un interes special visita acestor oaspeți, dar' putea servi precum a și servit ca ocaziune potrivită de a ne arăta valoarea noastră morală înaintea unor persoane foarte acreditate și agreabile guvernului. Cum au reușit Aradailor noștri în aceasta, poate să fie o chestiune de gust. Eu însăși cred, că la asemenea ocaziuni trebuie să avem mai pre sus de ori-ce considerațiuni de politeță conștiința demnității noastre. Și păcatul Aradailor e că în prudența lor politică merg cu politeță până la servilism, la înjosirea demnității lor proprie.

Așa bunăoară la întâmpinarea lui Falk, afară de Ovrei, cetățenii maghiari s'au purtat cu nepăsare și dispreț, dar' aci 'i-au suplinit o parte din inteligenții români ai partidei guvernamentale, pe cari nu-i întreceau nici Ovrei în zădul și în sufletele lor pentru cauză. Părintele Episcop însuși a conchemat la sine pe unii din membrii consistorului într'o conferență spre a se consulta, și era pe aci pe aci să meargă cu deputație într-acele întâmpinarea dlui Falk, decumva nu s'ar fi aflat între aderenții P. S. Sale și oameni cari să-i țică: aceasta e prea mult. Astfel s'a în-

tâmpat apoi că dintre membrii consistorului numai părintele Hamsea, referentul senatului bisericesc, a mers cu cățiva Ovrei până la Ciaba, ca să întâmpine acolo și să acompanieze până la Arad pe deputatul Falk.

Bancheturile care s'au dat în onoarea ministrului Széchenyi și a deputatului Falk, unul în pădurița orașului și altul la Episcopie din partea P. S. S. Părintelui Episcop Ioan Meșian, încă ni-au dat bună ocaziune a ne încredința cât de puțin scim noi Aradailor să ne afirmăm și valorăm ca Români înaintea guvernărilor noștri. Banchetul din pădurița a fost un mixtum compositum, unde ori-cine solvia 3 fl., putea să mănșe și să bea, a fost o apucătură corteșească în fațoarea dlui Falk, și aci, cu toate că în capul mesei a fost ministrul, Românișmul nu avea loc, și mai ales nu avea loc capul încoronat al dieceșei. Unui ministru este ertat ca să se expună pentru un om ca Dr. Falk, dar' nu este permis unui Episcop român. Destul, prea destul putea fi din partea P. S. S. banchetul ce a dat în ziua următoare ca semn de urbanitate față cu oamenii guvernului. Dar' și banchetul acesta, așa se vede era merit pentru-ca tocmai la measa Episcopului și încă un Român să spună în aușul unui ministru și a unui membru cu multă greutate în parlament, cum agentul dlui Tisza, comitele suprem Tabajdi, decând a luat conducerea comitatului, a adus pacea și buna-înțelegere în comitatul Aradului. Aceste sânt cuvintele, cu care dl Ioan Popoviciu Deseanu a purtat un toast în sănătatea dlui Tabajdi. Și d. Deseanu are cuvânt! Decând Tabajdi a luat cărma comitatului Românișmul nu ține nici mic, așa sânt de bine disciplinați; limba română s'a scos din municipiu, asemenea și în comune, aceasta e pacea și binecuvântarea ce ni-a adus D. Tabajdi. Ce vor ține la aceasta frații noștri din comitatul Caraș-Severin? De sigur ne vor compătimi pentru dragostea, cu care ne-a îmbrăncit vestitul dictator a două comitate. Aceste sânt păcatele noastre, când bărbații devotați binelui public ridică glasul lor, ca să combată pe cei ce ne asupresc și nedreptățesc, caracterele slabe vin de îi menagează și laudă!

Calistene.

Cronică.

Maiestatea Sa a inspectat în 19 l. c. n. regimentul de inf. Friederic-Vilhelm Mecklenburg-Strelitz nr. 31 și 'și-a exprimat preagrațios deosebita sa mulțumire cu ținuta și serviciul regimentului, care precum e cunoscut e regiment românesc.

Concesiuni de calea ferată. Ministrul de comunicațiune a dat firmei Lindheim et Comp. concesiuni pentru lucrările pregătitoare în scopul clădirii de linii ferate dela gara Brașov către orașul Brașov, apoi preste Noul, Rîșnov, Tohanul-vechiu și Zernesci cu o linie laterală preste Noul și preste Satulung.

Servișul de postă de Dumineca. Ministrul de comunicațiune a dispus ca servișul postal de Dumineca să se reguleze de așa, încât funcționarii de postă să poată dispune liber de o parte a zilelor de Dumineci și sârbători. Împărțirea servișului se va anuncia poporațiunii din respectivele cercuri postale.

Necrolog, Nicolae Corchesiu, fostul tribun. al anilor 1848/9 în urma unui morb greu de abia 7 zile a reposat în Câmpeni în al 75-lea an al vieții sale în 28 Maiu a. c.

Pocnitura cu biciul e strict oprită în Cluj. În săptămâna trecută au fost pedepsiți cu câte 10 fl. mai mulți servitori, cari au pocnit cu biciul pe strade.

Boala de ochi egipteană grasează în pretoriatul Cubinului din comitatul Timișului.

Pentru reuniunea de maghiarizare orașul Cluj a votat 5000 fl. Din acest incident „Kolozsvari Közl.“ aduce un prim-articol de mare însuflete. Din tot acest articol ni se pare că voiesce a anima pentru contribuiri în favorul reuniunii de maghiarizare, căci a trecut focul de paie și astăzi numai bieții funcționari mai sânt infestați decât superiorii lor cu liste de subscrieri. De altminte dacă urmărim listele subscrierilor, sântem în plăcuta poziție de a constata că numai puterea oficială legând codița „patriotismului“ a stors subscrierile de până acum.

Maghiarizarea. Un corespondent din Bcsnia al diarului „Nemzet“ raportează acestui diar, că limba maghiară face progrese și în Bcsnia, unde o propune un anumit Gavril Atanaszkovics.

Din Bucovina ni se scrie: Ministrul bar. Pino s'a mulțumit pentru alegerea sa în districtul Câmpulung-Suceava-Rădăuți, optând pentru alegerea sa în Stiria. Într'a 17/6 a. c. erau în acel district alegeri noue. Cu o majoritate de 360 de voturi se alege ca deputat dl Br. Conrad Eiberfeld ca deputat

Erupțiunea uni Vulcan. Din Iava se comunică despre o erupțiune vulcană, care a omorât o mulțime de oameni. Smero, vulcanul principal din Iava-de-Ost, a vărsat în începutul lui Maiu o massă mare de lavă și o ploaie de cenușă. Gropi de o afunțime de 300—400 de picioare au fost umplute de lavă. Aproape la 900 de oameni au fost omorâți.

Archivul lui Goethe. Comisiunea societății Goethe anunță, că în arhivul din Weimar al lui Goete s'au aflat, afară de diarul despre care am amentit, încă vre-o sută de poesii de ale lui Goete, necunoscute până acum, precum și mai multe scrisori și desenuri originale.

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruinții Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol.

Dare de seamă critică.

(Urmare.)

Să purcedem dela numele Salanus. Un principat Salan este adevărit în istorie înainte de venirea Ungurilor, dar' nu între Tisa și Dunăre, ci de ceea parte a Dunării, în Panonia, atunci ocupată de Sloveni. Această provincie e știut că după izbândă lui Carol-cel-Mare asupra Avarilor se afla sub stăpânirea Francilor. La 827 însă ea a fost pierdută către Bulgari, care stăpâniau și în Dacia-Traiană, unde ei 'și-au lăsat puterea după risipa Avarilor cel puțin până în Tisa. În lupta cu Francii ei câștigă și Panonia, care o ținură câțva timp, aședând aici și magistrați de-ai lor. Cum și când au reușit Francii a dobândi earăși putere asupra Panoniei, nu aflăm spus nicăiera. Se știe numai că mai târziu un duce slovean, Privina, — care, fiind scos din principatul seu de lângă Nitra, dinspre meadă-noapte de Panonia, se refugiă la Bulgari, și carele creștinându-se se făcî apoi vasal al imperului franco-german, — primî în Panonia dela regele Ludovic Germanul, pe la 840, teritorul dintre Stiria și lacul Pelson, lângă riul Sala (circa fluvium qui dicitur Sala), în feudalitate, unde Privina întemeiă o cetate lângă riul Sala.

În urma principatului lui Privina, care la 848 fî recunoscut de Ludovic ca de sine stăpânitor al teritorului seu (concessit illi in proprium totum quod prius habuit in beneficium), vedem că cuprinde toată Panonia dintre Dunăre și Drava. Centrul acestuia era cetatea lui Privina (civitas Privinae) lângă riul Sala, unde se află astăzi orașul Szalavár, în districtul numit până acum Sala (unguresce Szala sau Zala.) Eată principatul Salan!)

Sub Kozel, fiul și următorul lui Privina, Metodiul întemeiă Episcopatul Panonian. Atât Kozel cât și tatăl seu Privina se adevăresc că au stat în relațiuni mai intime cu imperul bulgar. Poate prin mijlocirea lor Francii erau împretiniți pe timpul acesta cu Bulgarii, amintiți în Analele de Fulda la a. 863 ca venind dela răsărit într-ajutor Francilor în contra Moravilor.)

După moartea lui Kozel, Francii luară earăși Panonia în stăpânire, dar' n'o putură mănșine în contra lui Suatopluk al Moraviei, carele fî apoi învestit cu o parte a țării decâtă Carol-cel-gros, (884). Este remarcabil că în aceste lupte pentru Panonia, și Bulgarii atacă pre Suatopluk. Murind Suatopluk (894), regele Arnulf dote Panonia, cu cetatea de lângă Sala ca capitală ducelui slovean Brazlav din ceea parte de Drava, care la venirea Ungurilor avea deci în stăpânire principatul Salan ca vasal al imperului franco-german. (Va urma.)

Scoala de fete din Sibiu.

Direcțiunea scolei de fete susținută de reuniunea femeilor române din Sibiu aduce la cunoscința onoratului public, că examenele anuale la această scoală se vor ține Vineri 14/26 Iunie, dela oarele 9—12 a. m. și 3—5 p. m. și roagă pe toți amicii educațiunii și ai instruițiunii să binevoască a asista la aceste examene.

Direcțiunea.

1) Einhardi Annales, a. 827: Bulgari quoque Sclavos in Panonia sedentes... ferro et igni vastaverunt, et expulsis eorum ducibus, Bulgaricos super eos rectores constituerunt. Pertz, Mon. Germ. I, pag. 216. Deasemenea în Analele de Fulda, ibid. pag. 359.

2) Conversio Bagoariorum et Carantanorum, cap. 10 sq. Pertz, M. G. Scriptores XI, pag. 11 sq.

3) Pertz, M. G. I, 374.

4) Anales Fuldenses, a. 884, ibid. pag. 400: cum Bulgaris... qui priori anno suum (Zuentibaldi) regnum vastaverunt...

5) ibid., a. 896. pag. 413.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitatiuni:

Septembrie 14. Realitățile lui Adolf Hirschmann din M.-Oșorheiu prin trib. de acolo.

August 3. Realitățile Savetei Cuzmanov din Monostor, la casa comunală; decătră jud. cerc. din Vinga.

Septembrie 18: Realitățile vęd. Susana Simény n. Földvári din Kelementelke intabulate pe Aglițer Vidu; decătră jud. cerc. din Hațeg la casa comunală; decătră jud. cerc.

Iulie 8: Realitățile lui Ioan Weisz din Biserica-albă decătră trib. de acolo.

Iulie 7: Să vënd mai multe obiecte ale lui Carol Fodor prin jud. cerc. din Hațeg.

Edicte:

Asupra averii lui Stefan Brancovan din Chichinda-mare s'a deschis concurs.

Trib. din Bistrița provoacă a insinua pretensiunile la rămasul după Margareta Schelleng din Beșinău; la rămasul după Georgiu Kuales din Bistrița. Termin 45 de zile.

Tribunalul din Bistrița provoacă a insinua pretensiunile la rămasul după Rosina Schneider din Petresen; la rămasul după Sofia Zikeli din Bistrița; la rămasul după Maria Gierescher din Aldorf; la rămasul după Ioan Daichend din Dumitrea. Termin 45 de zile.

Tribunalul din Biserica-albă provoacă a insinua pretensiunile la rămasul după Todor Suru în Jabuca.

Tribunalul din Becicherecul-mare provoacă a insinua pretensiunile la rămasul după Dionisie Besu din Iancăhid. Termin 45 de zile.

Citațiuni:

Se citează ereții lui Simion Krafft decătră trib. din Brașov în procesul intentat de Catarina Negrea.

Concursuri:

S'a permis deschiderea unei spițerii private în Iara-de-jos (com. Turda-Arieș). Cererile a se adresa ministerului de interne prin oficiul vice-comitelui: Termin 10 Iulie n.

Un post de servitor la inspectoratul de dare din Timișoara. Termin 4 săptămâni.

Un post de jude la trib. din M.Sighet. Termin 4 săptămâni.

Un post de scriitor la jud. cerc. din Betlean. Termin 14 zile. A se adresa la presiul trib. din Dej.

Un post de practicant la trib. din Dej. Termin 4 săptămâni.

Bibliografie.

„Candela“. Diar bisericesc-literar. Anul II. Nr. 6. Cernăuți 1 Iunie 1885. Sumar: Vieața și scrierile lui Dositeiu Metropolitan Moldovei. — Recunoașterea autocefaliei bisericii regatului României. — Articol ruten. — Predică. — Articol ruten. — Cronică.

„Familia“. Oradea mare 9/21 Iunie 1885. Ese în fie-care Dumineca. Anu XXI. Nr. 23. Sumar: Povestea crinului de Duiliu Zamfirescu. — Trei crai dela răsărit (comedie în 2 acte) de D. P. Hășdău. — Cicoșul (ilustrațiune). — Din depărtare (sonet), de Ioan N. Roman. — Copilul și șerpele, poveste de P. Ispirescu. — Singur, de B. V. Gheorgian. — Doine populare, din giurul Beiușului, culese de Vasile Sala. — Salon: La ceaștiunea ortografiei, de Dionisie Pascuțiu. — Din viața de Bucuresci, de A. C. Șor. — Scrisori din Bucovina, de Dionisie O. Olinescu. — Literatură și arte. — Teatru și muzică. — Ce e nou? — Ghicitor de șac, de Emilian Micu. — Posta redacțiunii. — Călimdarul săptămânei. — Avis.

Sciri economice.

Piața din Brașov, 19 Iunie. Grâul hectolitra fl. 7.— grâu mestecat fl. 3.90, sęcara fl. 3.80, orș fl. 3.80, ovės fl. 2.60, cucuruzul fl. 4.—, mălaiul fl. 4.50, mazerea fl. 6.—, linteia fl. 6.40, fasolea fl. 4.20, crumpele fl. 1.20, carnea de vită p. kilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbece — cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 20 Iunie n. s'a notat: unguresci bęcărâni grei 35 cr. până 36 1/2 cr., unguresci grei, tineri 37.— cr. până 38 1/2 cr., de mijloc 38.— cr. până 39.— cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr. marfă țerănească, grea 35 1/2 cr. până 36.— cr., de mijloc 38.— cr. până 39.— cr., ușoară 39.— cr. până

40.— cr., romănesci de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sęcăresci, grei 37.— cr. până 38.— cr., transito de mijloc 37.— cr. până 38.— cr., transito ușori 37.— cr. până 38.— cr., ingrașați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% compenți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 20 Iunie st. n.

Budapesta: 81 61 11 48 8.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 20 Iunie st. n.

Grâu (din Banat): 72—74 Kilo fl. —.— până —.— 74—79 Kilo fl. —.— până —.—, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 8.90 până 9.50, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—97 Kilo fl. 8.80 până 9.40, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 8.80 până 9.40, (de Bacska) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. —.— până —.—, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 8.60 până 9.10.

Sęcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 7.— până 7.20. Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.30 până 6.50; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.60 până 9.50.

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.40 până 7.80. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.25 până 6.30; de alt soi fl. 6.30 până 6.35.

Rapița fl. 11.50 până 12.50; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălai (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.11 până 9.13 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.90 până 8.92.

Sęcara (primăvară) 69 7/10 Kilo fl. 6.21 până 6.23. Cucuruz (Maiu—Iunie) fl. 6.21 până 6.23.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.— până 12 7/8. Spirit (brut) 100 L. fl. 27.— până 27.50.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Iunie st. n. 1885.

Renta amort. (5%) . . . Cump. —.— vënd. 93.— „ Rur. conv. (6%) . . . „ —.— „ —.— Acț. de asig. Dacia-Rom. . . . . 291.— „ —.— Banca națională a României . . . . . 1259.— „ —.— Împr. oraș. Bucuresci . . . . . 30.— „ 31.— Credit mob. rom. . . . . 185.— „ —.— Acț. de asig. Naționala . . . . . 229.— „ —.— Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . . . 89 1/4 Societ. const. . . . . 239.— „ 230.— Schimb 4 luni . . . . . —.— „ 34.— Aur . . . . . 10.35 „ —.—

Bursa de Budapesta

din 20 Iunie st. n. 1885. Renta de aur ung. 6% . . . . . —.— „ „ „ 4% . . . . . 98.90 „ „ hârtie „ 5% . . . . . 92.75 Împrumutul căilor ferate ung. . . . . 147.25 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 98.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . . . 123.25 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . . . 108.50 Bonuri rurale ung. . . . . 102.50 „ „ „ cu cl. de sortare . . . . . 102.50 „ „ „ bănățene-timișene . . . . . 102.— „ „ „ cu cl. de sortare . . . . . 101.50 „ „ „ transilvane . . . . . 101.25 „ „ „ croato-slavone . . . . . 101.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . . . 98.— Împrumut cu premiu ung. . . . . 117.— Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . . . 119.75 Renta de hârtie austriacă . . . . . 82.50 „ „ argint austriacă . . . . . 83.10 „ „ aur austriacă . . . . . 108.50 Losurile austr. din 1860 . . . . . 138.75 Acțiunile băncei austro-ungare . . . . . 855.— „ „ de credit ung. . . . . 287.50 „ „ „ austr. . . . . 288.10 Argintul . . . . . —.— Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“ . . . . . 101.— Galbeni împărătesci . . . . . 5.85 Napoleon-d'ori . . . . . 9.85 Mărci 100 imp. germăne . . . . . 60.90 Londra 10 Livres sterlinge 124.20

Bursa de Viena

din 20 Iunie st. n. 1885. Renta de aur ung. 6% . . . . . —.— „ „ „ 4% . . . . . 98.95 „ „ hârtie „ 5% . . . . . 92.75 Împrumutul căilor ferate ung. . . . . 148.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 98.20 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . . . 123.50 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . . . 108.75 Bonuri rurale ung. . . . . 102.50 „ „ „ cu cl. de sortare . . . . . 102.25 „ „ „ bănățene-timișene . . . . . 101.75 „ „ „ cu cl. de sortare . . . . . 101.50 „ „ „ transilvane . . . . . 101.50 „ „ „ croato-slavone . . . . . 102.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . . . 117.25 Împrumut cu premiu ung. . . . . 119.60 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . . . 82.25 Renta de hârtie austriacă . . . . . 83.10 Renta de aur austriacă . . . . . 108.40 Losurile austr. din 1860 . . . . . 139.50 Acțiunile băncei austro-ungare . . . . . 857.— „ „ de credit ung. . . . . 287.50 „ „ „ austr. . . . . 288.40 Argintul . . . . . —.— Galbeni împărătesci . . . . . 5.86 Napoleon-d'ori . . . . . 9.85 1/2 Mărci 100 imp. germăne . . . . . 61.— Londra 10 Livres sterlinge 124.30

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Table with multiple columns for train routes: Budapest-Predeal, Predeal-Budapest, Budapest-Arad-Teuș, Teuș-Arad-Budapest, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu, Oșorheiu-Cucerdea, Simeria (Piski)-Petroșeni, Petroșeni-Simeria (Piski), Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, Uniedoara-Simeria (Piski), Simeria (Piski)-Uniedoara, Turda-Ghiriș, Ghiriș-Turda. Each route includes train types (omnibus, accelerated, perscane) and departure/arrival times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.